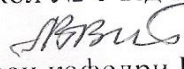

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра радіомовлення і телебачення

Затверджено
на засіданні кафедри радіомовлення і
телебачення факультету журналістики
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2020р.)

Завідувач кафедри В. В. Лизанчук

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Радіокомунікація: теорія і новітні практики»,

що викладається в межах освітньої програми «Журналістика»

першого освітнього рівня вищої освіти

для студентів IV курсу (VII семестр) із спеціальності 061 Журналістика

Львів - 2020 р.

СИЛАБУС
з курсу «Радіокомунікація: теорія і новітні практики»
2020/2021 навчального року IV курс (VII семестр).

Назва курсу	«Радіокомунікація: теорія і новітні практики»
Адреса викладання курсу	Вул. Генерала Чупринки, 49, м. Львів, 79044.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра радіомовлення і телебачення.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	06 Журналістика, 061 Журналістика
Викладачі курсу	Лизанчук Василь Васильович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри радіомовлення і телебачення. Дворянин Парасковія Ярославівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри радіомовлення і телебачення.
Контактна інформація викладачів	(032) 239-47-64 ; (032) 239-40-30 , kafradioiteleb@ukr.net , Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 308, 310
Консультації по курсу відбуваються	Щосереді о 15 год: Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 308,310
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/course/radiokomunikatsiya-teoriya-i-novitni-praktyku
Інформація про курс	Вивчаючи цей курс, студенти отримують знання про природу аналітичних радіожанрів, основним завданням яких є оцінювання фактів, подій, явищ. Слово «аналіз» грецького походження і в буквальному перекладі означає розкладання, розчленування. Аналітичні радіожанри покликані не просто повідомляти про те, що, коли, де, як відбулося, а обов'язково пояснити, чому так сталося, які причини і наслідки події, явища, що треба чекати і чого бажано уникнути у тому чи іншому процесі. Опанувавши цей курс, студенти отримають знання кваліфіковано розрізняти особливості аналітичних жанрів у порівнянні з інформаційними та художньо-публіцистичними радіо жанрами.
Коротка анотація	Курс «Радіокомунікація: теорія і новітні практики» є

курсу	вибірковою дисципліною із спеціальності «Журналістика» для освітньої програми «Журналістика» першого освітнього рівня, яку викладають для студентів IV курсу у VII семестрі 2020/2021 навчального року в обсязі 3,5 кредитів (32 год. лекційних, 32 год. практичних занять та 41 год. самостійної роботи)
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Радіокомунікація: теорія і новітні практики» є опанування студентами особливостей аналітичних радіожанрів, засвоєння методики їх підготовки та набуття професійних навиків організації, написання та запису на звуконосій аналітичних радіожанрів, а також запис з радіотрансляційної мережі радіокореспонденції, радіокоментаря, радіобесіди та радіоогляду з наступним їх обговоренням на практичному занятті та письмовим рецензуванням. Тому студенти теоретично і практично опановують методику створення аналітичних радіожанрів.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бараневич Ю. Жанры радиовещания. – К.: Одесса, 1978. – 193 с. 2. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів, ПАІС, 2004. 3. Іванов В. Журналістська етика : підручник / передм. В. П. Мостового. – 2-ге вид., випр. / В. Ф. Іванов, В. Є. Сердюк. – К.: Вища шк., 2007. – 231 с. 4. Карпенко В. Журналістика: основи професійної комунікації. – К.: 2002. 5. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці. – 2-ге вид., доп. – Львів, 1997. 6. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. 7. Лизанчук В.В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання, 2006. – С. 380-388. 8. Любченко Ю. В. Виразальна система радіожурналістики : монографія / Ю. В. Любченко. – Запоріжжя : АА Тандем, 2016. – 192. С. 9. Михайличенко Н. Магія радіозвуку – бути побаченим і почутим / Н. Михайличенко // Теле- та радіожурналістика. – 2017. – Вип. 16. – С. 261–266.

	<p>10.Радиожурналистика: Учебник/Под ред. А.А. Шереля. – М., 2000.</p> <p>11.Радиожурналистика: Учебник/Под ред. А.А. Шереля. – М., 2000.</p> <p>12.Радіовиробництво : навч. посібник / Ю. П. Єлисовенко, М. В. Нагорняк / за заг. ред. проф. В. В. Різуна. – К.: ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2017. – 304 с.</p> <p>13.Сербенська О. Голос і звуки рідної мови. – Львів: Апріорі, 2020. – 280 с.</p> <p>14.Фихтелиус Э. Десять заповедей журналистики/Пер. со швед. Вероники Менжун. – М., 1999.</p>
Тривалість курсу	105 год.
Обсяг курсу	64 год. аудиторних занять. З них 32 год. лекційних, 32 год. практичних і 41 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде</p> <p style="text-align: center;">Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Критерії поділу журналістських творів на жанри. - Суть аналітичного способу відображення дійсності. - Призначення і жанрові особливості радіокореспонденції, радіокоментаря, радіобесіди, радіоогляду. - Вимоги до кожного аналітичного радіожанру. - Різновиди радіокореспонденції, радіокоментаря, радіобесіди, радіоогляду. - Особливості методики підготовки кожного аналітичного радіожанру. <p style="text-align: center;">Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - На основі зіставлення аналітичних та інформаційних радіожанрів виокремити спільне та відмінне у способах відображення дійсності. - Записати на звуконосій аналітичні радіоматеріали, проаналізувати їх і написати на них рецензію. - Окреслити особливості методики підготовки радіокореспонденції, радіокоментаря, радіобесіди і радіоогляду. - Підготувати радіокоментар, записати його на звуконосій, взяти участь в обговоренні радіокоментарів

	<p>своїх колег на практичному занятті.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Поглиблюючи набуті знання на III курсі, готувати аналітичні радіоматеріали, записувати у навчальній телерадіостудії, ґрунтовно обговорювати і письмово рецензувати. 																								
Ключові слова	Аналітичні радіожанри, радіокореспонденція, радіокоментар, радіобесіда, радіоогляд, методика створення передач, майстерність																								
Формат курсу	Очний																								
Форми навчання	Читання лекцій, дискусія під час практичних занять, написання і запис матеріалів у навчальній телерадіостудії, обговорення їх та письмове рецензування.																								
Теми	Подано у формі «Схеми курсу»																								
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру – комбінований. Оцінка складається із кількості балів, набраних під час першого і другого модулів, а також за створення, запис аналітичних радіожанрів та їх письмове рецензування.																								
Пререквізити	Вивчення цього курсу пов'язано з опануванням студентами дисциплін «Телевізійна комунікація: теорія і новітні практики», «Основи культури усного публічного мовлення», «Журналістська майстерність», «Основи дикторської майстерності», «Історія радіомовлення і телебачення»,																								
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Студенти будуть опрацьовувати рекомендовану літературу, слухатимуть радіопередачі та письмово коментуватимуть, створюватимуть власні аналітичні матеріали та будуть їх обговорювати на практичних заняттях.																								
Необхідне обладнання	Під час вивчення аналітичних радіожанрів студенти будуть використовувати технічні засоби навчальної телерадіостудії кафедри радіомовлення і телебачення.																								
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Оцінка ЄКТС</th> <th rowspan="2">Оцінка в балах</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="2">Екзамен</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>90–100</td> <td>5</td> <td>відмінно</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>81–89</td> <td rowspan="2">4</td> <td>дуже добре</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>71–80</td> <td>добре</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>61–70</td> <td rowspan="2">3</td> <td>задовільно</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>51–60</td> <td>достатньо</td> </tr> </tbody> </table>	Оцінка ЄКТС	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Екзамен		A	90–100	5	відмінно	B	81–89	4	дуже добре	C	71–80	добре	D	61–70	3	задовільно	E	51–60	достатньо
Оцінка ЄКТС	Оцінка в балах			Оцінка за національною шкалою																					
		Екзамен																							
A	90–100	5	відмінно																						
B	81–89	4	дуже добре																						
C	71–80		добре																						
D	61–70	3	задовільно																						
E	51–60		достатньо																						

FX	21-50	2	незадовільно
F	0-20	2	незадовільно (без права перездачі)

Навчальний модуль «Радіокомунікація: теорія і новітні практики» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Він складається з 2 змістових модулів. Модуль «Аналіз в радіоматеріалах» – 16 год. лекційних, 16 год. практичних і самостійна робота – 20 год. Модуль «Особливості осмислення дійсності в аналітичних радіожанрах» – 16 год. лекційних, 16 год. практичних і самостійна робота – 21 година.

Передбачено *поточний, модульний та підсумковий контроль (іспит).*

Підсумкові знання студента за семестр можуть бути оцінені *максимально 100 балами.*

Впродовж семестру студент може набрати *максимально 50 балів.*

Під час іспиту студент також може набрати *максимально 50 балів.*

Перший модульний і поточний контроль та оцінювання

Під час поточного контролю студент може набрати *10 балів:*

Відвідування лекцій та практичних занять – *2 бали.*

Реферування навчально-методичної літератури – *до 3 балів.*

Дискусія на практичному занятті – *до 5 балів.*

Під час першого модульного контролю студент може набрати *максимально 20 балів.*

Він готує радіокоментар, записує в навчальній телерадіостудії.

Радіокоментар може бути оцінений *20 балами*, якщо в ньому:

- відсутні орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;
- добре розкрита тема, логічно викладений матеріал;
- належно оформлена література;
- добра композиція тексту;
- публіцистичний стиль.

Другий модульний і поточний контроль та оцінювання

Під час другого модульного контролю студент може набрати **максимально 20 балів**.

Він виконує письмове завдання (3 запитання), в якому розглядає проблеми, що під рубрикою «Студент повинен знати» «Студент повинен вміти»

В оцінювання виконаних робіт входить:

- логіка викладу матеріалу, обґрунтованість своєї позиції
- добре володіння українською мовою;
- відсутність орфографічних, пунктуаційних, стилістичних помилок;
- володіння визначеннями (термінами);
- знання дат, точних назв, прізвищ тощо;
- вміння зіставляти та порівнювати факти, події, явища і робити висновки.

Загальний підсумок теоретичних і практичних знань за семестр **може становити 100 балів**.

Оцінка **“відмінно”** (90 – 100 балів) виставляється студентові за такі теоретичні знання та практичні навички:

- логічний виклад матеріалу, обґрунтованість своєї позиції;
- добре володіння українською мовою;
- повне виконання навчальної творчої роботи – написання коментаря;
- вміння зіставляти та порівнювати факти, події, явища і робити висновки.

Оцінка **“дуже добре”**, **“добре”** (71 – 89 балів) виставляється студентові за такі знання і вміння:

- точне застосування понятійного апарату;
- правильне з’ясування основного змісту теоретичного матеріалу;
- виконання навчальних творчих робіт;
- змістовне осмислення аналітичних радіопрограм.

Оцінка **“задовільно”** (51 – 69 балів) виставляється за таких умов:

- непослідовне застосування понятійного апарату;
- поверхово застосовані теоретичні знання для

	<p>написання радіокоментаря;</p> <ul style="list-style-type: none"> – часткове виконання навчальних творчих робіт з допущеними помилками; – аналіз радіоматеріалів поверховий і не ґрунтовний. <p>Оцінка “незадовільно” (до 50 балів) виставляється, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основний зміст теоретичного завдання не розкрито; – понятійний апарат використаний не належним чином; – не виконані навчальні творчі роботи; – не проаналізовано аналітичні радіопередачі.
<p>Питання до екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Призначення радіокореспонденції 2. Жанрові ознаки радіокореспонденції 3. Основні вимоги до радіокореспонденції 4. Різновиди радіокореспонденції 5. Зіставлення радіокореспонденції, радіовиступу і радіорепортажу. 6. Методичні засади підготовки радіокореспонденції. 7. Дати визначення радіокоментаря. 8. Призначення і жанрові ознаки радіокоментаря. 9. Вимоги до радіокоментаря та його різновиди. 10. Порівняльна характеристика радіокоментаря та коментаря, опублікованого в газеті. 11. Характеристика професійних якостей радіокоментатора. 12. Складові методики підготовки радіокоментаря. 13. Особистість радіокоментатора. 14. Призначення і жанрові ознаки радіобесіди. 15. Вимоги до радіобесіди та її різновиди. 16. Поділ радіобесід за тематикою. 17. Зіставлення радіобесіди з газетною статтею і радіокоментарем. 18. Авторські радіопрограми. 19. Монологічні та діалогічні радіобесіди. 20. Прямоефірні радіобесіди. 21. Загальні методичні засади підготовки радіобесід. 22. Умови ефективного впливу радіобесід на слухачів. 23. Призначення і жанрові ознаки радіоогляду. 24. Вимоги до радіоогляду та його різновиди. 25. Порівняльна характеристика інформаційного

	<p>радіоповідомлення, радіозвіту і радіоогляду.</p> <p>26.Зіставлення об'єкта та предмета дослідження в радіобесіді та радіоогляді.</p> <p>27.Використання в радіоогляді компонентів різних радіожанрів.</p> <p>28.Особливості журналістської роботи над радіооглядом.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання студентами якості викладання дисципліни «Радіокомунікація: теорія і новітні практики» надамо після завершення курсу.

СХЕМА КУРСУ «РАДІОКОМУНІКАЦІЯ: ТЕОРІЯ І НОВІТНІ ПРАКТИКИ»

Змістовий модуль 1. Аналіз в радіоматеріалах

Тема 1. Радіокореспонденція

(4 години)

1. Порівняльна характеристика інформаційних і аналітичних радіожанрів.
2. Призначення радіокореспонденції.
3. Жанрові особливості радіокореспонденції.
4. Вимоги до радіокореспонденції.
5. Різновиди радіокореспонденції.
6. Інформаційна радіокореспонденція.
7. Аналітична радіокореспонденція.
8. Методика підготовки радіокореспонденції.

Радіокореспонденція – один з важливих аналітичних жанрів, який, використовуючи достовірні, об'єднані спільністю теми факти, публіцистичними засобами відображає певну сторону сучасної дійсності, обмежену місцем і часом. Радіокореспонденція виконує як інформаційну, так і аналітичну функції. Межа між ними визначається глибиною узагальнення і висновків, які є обов'язковим елементом цього радіожанру і впливають з детальним описом суті та характеру події, її оцінки журналістом. Узагальнення і висновки в радіокореспонденції значно ширші і глибші, ніж в радіоповідомленні. Теоретичне осмислення журналістської практики дає підставу стверджувати, що радіокореспонденція існує у двох видах: інформаційна й аналітична.

Питання для дискусії на практичному занятті

(4 години)

1. Яка різниця між інформаційними та аналітичними радіожанрами.
2. Жанрові особливості радіокореспонденції.
3. Як використовують у радіокореспонденції документальні записи учасників події (додатковий звук)?
4. Порівняльна характеристика інформаційних і аналітичних радіокореспонденцій.
5. Зіставлення радіокореспонденції, радіовиступу, радіорепортажу.
6. Методичні засади підготовки радіокореспонденції.

Рекомендована література:

1. Бараневич Ю. Жанры радиовещания. – К.: Одесса, 1978.
2. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів, ПАІС, 2004.
3. Карпенко В. Журналістика: основи професійної комунікації. – К.: 2002.
4. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011.
5. Лизанчук В.В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання, 2006. – С. 380-388.
6. Радиожурналистика: Учебник/Под ред. А.А. Шереля. – М., 2000.

Самостійна робота

(10 годин)

Студенти записують на звуконосій радіокореспонденції, які звучать на хвилях Суспільного радіомовлення України, радіо «Незалежність». Записані радіокореспонденції прослуховують, аналізують їх. Вдома студенти готують письмові огляди радіокореспонденцій, які прозвучали по радіо, порівнюють їх з телевізійними кореспонденціями.

Тема 2. Радіокоментар

(4 години)

1. Призначення радіокоментаря.
2. Жанрові особливості радіокоментаря.
3. Вимоги до радіокоментаря.
4. Різновиди радіокоментаря.
5. Структура радіокоментаря.
6. Порівняльна характеристика радіокоментаря і радіовиступу.
7. Модифікація радіокоментаря.
8. Методика підготовки радіокоментаря.

9. Професійні якості радіокоментаря.
10. Позиція автора в радіокоментарі.

Радіокоментар – це думка конкретної людини – журналіста або спеціаліста – про явище, подію, факт. Радіокоментарю притаманні елементи наукового підходу до вивчення факту, події, явища, політико-ідеологічних, соціально-економічних, національно-культурних процесів. Цей аналітичний жанр за формою близький до інформаційного радіовиступу. Радіокоментар – це також радіовиступ, але радіокоментатора з тлумаченням того чи іншого питання, роз’яснення якого потребує слухач. Хоч радіокоментар належить до аналітичних жанрів, він завжди має подієвий привід. Радіокоментар можна підготувати також про події і проблеми, які вже втратили свою першу свіжість, але все ж таки залишаються важливими і цікавими. Радіокоментар характеризується оперативністю, злободенністю, аргументованістю. Залежно від мети радіокоментаря, характеру матеріалу, про який мовиться у ньому, розрізняють: 1) оперативні (конкретно-подієві); 2) проблемні радіокоментарі. За способом використання радіокоментарів у програмі мовлення їх поділяють на два види: 1) розширений радіокоментар як самостійна передача або закінчена структурна частина програми; 2) короткий радіокоментар, що є складовою частиною (елементом) тієї чи іншої складної передачі (випуски новин, спортивний щоденник, радіоогляд, в якому підсумовують найважливіші події дня, тижня, місяця. Радіокоментарі також поділяють на зовнішньополітичні та внутрішньополітичні.

Питання для дискусії на практичному занятті (4 години)

1. Дати визначення радіокоментаря.
2. З якою метою готують радіокоментарі?
3. Короткий і розширений радіокоментар.
4. Структура радіокоментаря.
5. Порівняльна характеристика радіокоментаря та коментаря, показаного по телебаченню.
6. Характеристика професійних якостей радіокоментатора.
7. Особистість радіокоментатора.
8. Модифікація радіокоментаря: коментар-довідка і коментар-репліка.
9. Складові методики підготовки радіокоментаря.

Рекомендована література:

1. Гоян О. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту: Підручник. – 2-ге вид. доп. – К.: Веселка, 2004.
2. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці. – 2-ге вид., доп. – Львів, 1997.
3. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011.
4. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання, 2006. – с. 388-405.
5. Скуленко М. Телевізійний коментар: суть, специфіка, різновиди//Журналістика: преса, телебачення, радіо. – К., 1977. – Вип.2.
6. Томан І. Мистецтво говорити: Пер. з чес. – 2-ге вид. – К., 1989.

Самостійна робота

(10 годин)

Студенти записують на звуконосій коментарі, що звучать на хвилях суспільного радіомовлення України, радіо «Ера», по обласному радіо «Незалежність», слухають і письмово оцінюють.

Обирають тему радіокоментаря і готують його. Після обговорення, врахування зауважень записують в радіостудії. Записані радіокоментарі прослуховують, обговорюють, оцінюють.

Кращі радіокоментарі звучать по радіо «Незалежність», друкують у пресі.

Змістовий модуль 2. Особливості осмислення дійсності в аналітичних радіожанрах

Тема 3. Радіобесіда

(4 години)

1. Призначення і жанрові особливості радіобесіди.
2. Жанрові особливості радіобесіди.
3. Вимоги до радіобесіди.
4. Різновиди радіобесіди.
5. Зіставлення радіобесіди з газетною статтею і радіокоментарем.
6. Монологічна радіобесіда.
7. Діалогічна радіобесіда.
8. Прямоефірна радіобесіда.
9. Особливості роботи радіожурналіста під час бесіди «за круглим столом».
10. Методика підготовки радіобесіди.

Радіобесіда – це жанр, в якому розглядаються, роз'яснюються гуманістичні засади української національної ідеї, актуальні проблеми у політичній, соціальній, економічній, науковій, освітній, культурній та інших сферах життєдіяльності суспільства і держави. Радіобесіді притаманний дослідницький підхід до життєвих явищ. Головне у радіобесіді – широке теоретичне і практичне узагальнення на основі популярного, чітко визначеного роздумування, осмислення, зіставлення певних фактів, явищ, поглядів про ту чи іншу проблему. Насамперед цим радіобесіда відрізняється від радіокоментаря. У радіобесіді використовується один виражальний засіб радіослово (усна мова). Радіобесіда у широкому розумінні слова – це виважена, аргументована, довірлива розмова зі слухачами. Важливе значення у радіобесіді має спрямованість розмови, її зверненість до слухача, який повинен постійно відчувати, що розмова автора відбувається безпосередньо з ним. За тематикою радіобесіди поділяють на: громадсько-політичні, соціально-економічні, історико-культурологічні, науково-освітні та міжнародного життя. Існують монологічний і діалогічний типи радіобесід.

Питання для дискусії на практичному занятті

(4 години)

1. Призначення і жанрові ознаки радіобесіди.
2. Вимоги до радіобесіди та її різновиди.
3. Поділ радіобесід за тематикою.
4. Зіставлення радіобесіди з газетною статтею і радіокоментарем.
5. Авторські радіопрограми.
6. Особливості підготовки монологічної та діалогічної радіобесіди.
7. Радіобесіди за «круглим столом».
8. Загальні методичні засади підготовки радіобесід.
9. Специфіка роботи радіожурналіста та учасників бесіди під час прямого ефіру.
10. Умови ефективного впливу радіобесід на слухачів

Рекомендована література:

1. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2004.
2. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011.
3. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання, 2006. – С. 405-443.
4. Радіожурналістика: Учебник/Под ред. А. А. Шереля. – М., 2000.

5. Томан Іржі. Мистецтво говорити: Пер. з чес. 2-ге вид. – К., 1989.
6. Фихтелиус Э. Десять заповідей журналістики/Пер. со швед. Вероники Менжун. – М., 1999.

Самостійна робота

(11 годин)

Ознайомлюються із записаними під час трансляції радіобесідами відомих учених, письменників, політиків, громадських діячів. Звертають головну увагу на призначення, жанрові особливості, плюралізм висловлювання думок, національно-гуманістичну, політико-ідеологічну сутність радіобесід, їхню важливу роль у процесі формування державницького мислення, громадянської позиції, високої моралі та духовності, людської гідності, утвердження українського національного життєвого середовища. Запрошують у навчальну радіостудію відомих, авторитетних людей і записують з ними бесіди, які обговорюють на заняттях.

Тема 4 . Радіоогляд

(4 години)

1. Призначення радіоогляду.
2. Жанрові особливості радіоогляду.
3. Вимоги до радіоогляду.
4. Різновиди радіоогляду.
5. Предмет і об'єкт дослідження в радіоогляді.
6. Особистість оглядача.
7. Методика підготовки радіоогляду.

В радіоогляді розглядають, аналізують, оцінюють найхарактерніші факти, події, явища реальної дійсності, які об'єднують однією темою, часом (тиждень, місяць, рік, п'ятиліття) з метою дати радіослухачам об'єктивну і цілісну картину, панораму тієї чи тієї сфери життєдіяльності людей. Радіоогляд будується на розгортанні думки автора. Факти, події, явища зіставляють, осмислюють і на цій основі визначають характерні, загальні тенденції їх розвитку. Кожний факт у радіоогляді розглядають не окремо, а лише в системі взаємозв'язків. Радіоогляд повинен бути емоційно багатим, інформаційно насиченим, ідейно цілеспрямованим. За змістом радіоогляди поділяють на загальні та тематичні. Глибина, інформаційна насиченість, а також компетентність і цікавість викладу матеріалу в радіоогляді залежать від рівня

професіоналізму, духовної спрямованості, морально-національної орієнтації оглядача.

Питання для дискусії на практичному занятті (4 години)

1. Призначення і жанрові ознаки радіоогляду
2. Вимоги до радіоогляду та його різновиди
3. Порівняльна характеристика інформаційного радіоповідомлення, радіозвіту і радіоогляду
4. Зіставлення об'єкта та предмета дослідження в радіобесіді та радіоогляді
5. Використання в радіоогляді компонентів різних радіожанрів
6. Особливості журналістської роботи над радіооглядом

Рекомендована література:

1. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів, ПАІС, 2004.
2. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці. – 2-ге вид., доп. – Львів, 1997.
3. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання, 2006. – С. 443-457.
4. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с.
5. Радиожурналистика: Учебник/Под ред. А. А. Шереля. – М., 2000.
6. Фихтелиус Э. Десять заповедей журналистики/Пер. со швед. Вероники Менжун. – М., 1999.

Самостійна робота (10 годин)

Записують на звуконосій радіоогляди, порівнюють їх з оглядами, що надруковані в газетах. Осмислюють, оцінюють їх суспільно-політичне, соціально-економічне значення в контексті українських національних інтересів. Визначають також їх різновиди, інформаційну насиченість, спосіб викладу, використання мовностилістичних засобів.

Склав В. В. ЛИЗАНЧУК